

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 118. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359596576/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

en ægte kvindelig. Det Ideal, der foresvævede denne til en vis Grad ærgerrige Kvinde var et rent personligt, rent idyllisk: Lykken i Kærlighed; den er det, som begge hendes store Digtninge *Delphine* og *Corinna* drejer sig om. Usandsynligheden af at finde den i Ægteskabet, som det moderne Samfund har ordnet dette, Umuligheden af at finde den udenfor det, er faste Grundtanker, og den Kamp som hos hende stadig forekommer mellem den huslige Lykke og den ædle Ærgerrighed eller den frie Lidenskab, er egentlig kun Udtrykket for en stadig Klage: hverken Genialitet eller Lidenskab lader sig forene med den huslige Lykke, som er hendes Hjertes evige Attraa. Ærens Vej søges i hendes Bøger kun af Kvinden, naar hun er bleven skuffet i alle sine bedste Forhaabninger. For Fru de Staël er Hjertet Alt; selv Berømmelsen var hende kun et Middel til at erobre Hjerter. Corinna siger: «Naar jeg attraaede Hæder, haabede jeg altid, at den vilde bringe Folk til at holde af mig», og hun selv udbryder: «Lad os ikke unde vore uretfærdige Fjender og vore utaknemmelige Venner den Triumf at have nedslaaet vore Evner. De indskrænker Den til at søge Ry, der saa gjerne havde nøjedes med Følelserne.»

Det er dette Hjertelige, man kunde sige Moderlige i hendes Aandsretning, der giver Tidsalderens almindelige Tungsind, som ogsaa genfindes hos hende, et særegent Præg. Det er ikke blot det Almenmenneskelige, det, som beror paa, at to Mennesker, der elsker hinanden, altid med fuld Vished kan sige til hinanden: Enten vil jeg opleve den Dag, da Du ligger Lig eller Du den Dag, da jeg ligger Lig. Det er endnu mindre den samme egenkærlige Sørgmodighed, der kommer igen hos saa mange af Tidens mandlige Skribenter. Det er en Nedslaaethed, som har sin Grund i Revolutionstidens Lighedsforestillinger og Frihedsforsætter; det er den reformatoriske Begejstrings Vemod.

Hun var fra sin Ungdom af en saa sværmerisk Tilhængerinde af Lighed, at hun ogsaa i Henseende til Evner ansaa Menneskene for i Grunden lige og kun antog en yderst ringe Forskel mellem det geniale og det almindelige Menneske. Hun havde fra den Tid, da hun sad paa sin Faders Knæ, næret den fasteste Tro paa Frihedens Magt til at lyksaliggøre Menneskene og fremkalde det Bedste hos dem, og hun fastholdt denne Tro, selv da hun under Septembredagene maatte fly for det Rædselsherredømme, hvortil Ligheden havde forvandlet sig, og da hun under